Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXVI. Ч. 74. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 3-го КВІТНЯ 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, APRIL 3, 1979 No. 74. VOL. LXXXVI.

ДАВНІ ІДЕАЛИ УНС ТА НОВІ МЕТОДИ І ЗАСОБИ У ЇХ ЗДІЙСНЮВАННІ БУЛИ ПРЕДМЕТОМ НАРАД ГОЛІВ ОКРУГ З ЕКЗЕКУТИВНИМИ УРЯДОВЦЯМИ

Союзівка, Кергонксон. — Давні ідеали і цілі Українського Народного Союзу: об'єднати в Новому Світі всіх українців, без уваги на їх місце народження, віровизнання, соціяльний стан чи політичні переконання в одній всенародній організації для взаємної допомоги та для допомоги українському народові на рідній землі в його змаганнях до волі і незалежности та здійснювання тих ідеалів і цілей модерними методами і засобами згідно з „духом часу" були головним предметом зустрічі і нарад голів Окружних Комітетів Українського Народного Союзу з головними екзекутивними урядовцями: головним предсідником д-ром Іваном Флисом, головним секретарем Володимиром Сохановом, головним касиром пані Уляною Дячук і головним організатором Василем Оріховським, як також головним контролером проф. Іваном Телюком, який на цій зустрічі репрезентував створену Головним Урядом УНС у вересні минулого року Спеціяльну Організаційну Комісію. Зустріч і наради відбулися на цій виховно-відпочинковій оселі УНС у пополудневих годинах минулої суботи, 31-го березня. На всіх 30 Округ УНС, які охоплюють 247 Відділів, було заступлених на цих нарадах 18 і їх репрезентували — за двома тільки виїмками — їхні голови (учасників подаємо за чергою їхніх виступів):

На зустрічі і нарадах представників Окружних Комітетів з головними екзекутивними урядовцями УНСоюзу. На фото у першому ряді (зліва): Степан Гавриш, проф. Іван Телюк, головна радна пані Текля Мороз, головний касир пані Уляна Дячук, головний предсідник д-р Іван О. Флис, головна радна пані Анна Гарас, головний організатор Василь Оріховський, Павло Шевчук. У другому ряді (зліва): мгр Роман Дяків, Юрій Тренклер, Володимир Гетьманський, головний радний Михайло Сорока, головний секретар Володимир Сохан, Іван Чопко, Роман Татарський, інж. Богдан Мак, Петро Тарнавський, Михайло Захарко, Степан Островський, Богдан Ясінський і Тимко Бутрей

Богдан Ясінський репрезентував очолювану ним Округу Балтимору, до якої належить 9 Відділів із 1,205 членами;

Володимир Гетьманський — Округа Бостону із 6 Відділами та 833 членами;

Головний радний Михайло Сорока — Округа Чікаго із 34 Відділами та 6,699 членами;

Інж. Іван Фур — Округа Клівленду із 21 Відділом та 3,888 членами;

Роман Татарський — Округа Детройту із 20 Відділами та 3,903 членами;

Степан Островський — Округа Джерзі Сити з 11 Відділами і 2,321 членами; Головна радна пані Текля Мороз — Округа Монтреалю в Канаді з 8 Відділами і 1,487 членами;

Інж. Богдан Мак — Округа Нюарку, 22 Відділи і 3,040 членів;

Головний радний Микола Хоманчук — Округа Ню Йорку, 35 Відділів, 6,170 членів;

Михайло Захарко — Округа Перт Амбою, 12 Відділів і 2,117 членів;

Петро Тарнавський — Округа Філядельфії, 40 Відділів і 7,082 членів;

Тимко Бутрей — Округа Шамокіну, 20 Відділів, 2,017 членів;

Іван Чопко (заступник голови) — Округа Сиракюзи-Ютика, 21 Відділ, 2,140 членів;

Павло Шевчук — Округа Трой, 7 Відділів, 1,427 членів;

Мгр Роман Дяків — Округа Вілкс Бері, 9 Відділів, 659 членів;

Юрій Тренклер (голова Контрольної Комісії) — Округа Вунсакету, 6 Відділів, 592 члени;

Головна Радна пані Анна Гарас — Округа Лігай Велі, 11 Відділів, 1,613 членів;

Д-р Михайло Снігурович — Округа Ню Гейвену, 19 Відділів, 2,338 членів.

Наради започатковано — як це належить до традиції братських установ — молитвою, а відкрив їх та запропонував їх порядок і опісля ними проводив їх господар, керівник Організаційного відділу УНС, головний організатор Василь Оріховський, заявивши на початку, що головною метою цих нарад є з'ясувати ситуацію в терені, щоб можна було до цього відповідно достосувати, отже й поліпшити організаційну активність УНСоюзу.

Д-р Іван О. Флис, головний предсідник, від Головного Екзекутивного Комітету привітав приявних голів і репрезентантів Окружних Комітетів на цьому „клаптику України на американській землі" та коротко з'ясував чого від цих нарад очікує Екзекутивний Комітет: пропозицій і порад, як змінити чи поліпшити статус Окружних Комітетів у системі УНСоюзу та яку ролю ці Комітети повинні відіграти у теперішніх зусиллях започаткувати в УНСоюзі новий період його світлого розвитку. Ніде бо правди діти, що вже від деякого часу УНСоюз не тільки не може почванитися більшими організаційними успіхами, але й цілком навпаки, мусить соромитись невдачами. Минулого конвенційного року УНСоюз утратив тисячу членів. Мавши це на увазі, Головний Уряд УНС на своїх надзвичайних нарадах у вересні минулого року покликав до

(Закінчення на стор. 3)

Відбулися організаційні наради Округи УНС в Пассейку

У неділю, 25-го березня ц. р. у пополудневих годинах відбулися у Пассейку, Н. Дж. в приміщенню Української Централі, Річні Загальні Збори Окружного Комітету Відділів УНСоюзу. Округа об'єднує 7 Відділів у Пассейку, Кліфтоні, Патерсоні і Ратерфорді та приблизно 1,000 членів.

Збори ці переобрали Івана Хомка головою Окружного Комітету на 1979 рік та цілу Управу в складі з попереднього року.

Збори відкрив голова Іван Хомко, привітавши численних гостей, головного касира УНСоюзу Уляну Дячук, як також голову Надгудсонької Округи Степана Островського і його заступника Петра Палку, які приїхали подякувати за співпрацю у минулому та передати свої побажання дальших успіхів в біжучому році. З Округи Порт Амбой були присутні п-во Лонишини.

На предсідника зборів обрано інж. Володимира Бакальця, а секретарював Василь Марущак. Відчитання протоколу з останніх Загальних Зборів відкладено до чергового року. За працю Округи звітував її голова Іван Хомко, підкресливши гарну співпрацю з іншими членами Управи. Він ствердив, що Організаційна праця у 1978

Іван Хомко

(Закінчення на стор. 4)

Найвищий Суд розглядає справу „зворотної дискримінації"

Вашінгтон. — Минулого тижня Найвищий Суд ЗСА почав розглядати клопотання білого сталевара Брєна Ф. Вебера, який твердить, що його працедавець „Кайзер Алюменум енд Кемікал Корпорейшин" нарушив конституційне право рівноправности всіх американських громадян, не зважаючи на їхню расову та релігійну приналежність, чи національне походження, бо встановив програму „позитивної акції", згідно з якою визначено надмірну квоту для негритян та членів інших меншин у справі прийняття на різні вишкільні і перевишкільні курси.

Вебер, який має 32-роки і працює в фабриці згаданої корпорації у Ґремерсі, Луїзіяна, і його адвокати твердять, що хоча він, Вебер, працює в згаданій фірмі вже довший час, то його не прийняли на вишкільний курс, а натомість прийняли кількох негрів, які поступили на працю значно пізніше від Вебера. Речники корпорації „Кайзер" зазначують, що їх рішення цілком згідне з принципом „позитивної акції", яка має за завдання направити зло, заподіяне в минулому дискримінацією проти негрів, пуерто-ріканців, індіян та інших меншин.

Натомість адвокати Вебера твердять, що він упав жертвою „зворотної дискримінації" з уваги на те, що належить до білої раси.

Як відомо, в червні минулого року Найвищий Суд видав компромісове рішення відносно іншого клопотання щодо принципу „позитивної акції", а саме, вирішив, що програма Каліфорнійської Медичної Школи, яка призначувала точну кількість місць для учнів із расових меншин, противиться Конституції ЗСА і тому та школа мусить прийняти білого кандидата Аллена Беккі, подання якого відкинено в 1973-му році, хоча він мав кращі кваліфікації та оцінки з коледжу ніж 16 інших аплікантів, яких прийнято з уваги на приналежність до расових меншин. Але Суд тоді не відкинув самого принципу „позитивної акції", заявляючи, що при прийнятті студентів до вищих шкіл адміністрації університетів „повинні брати під увагу расову приналежність кандидатів", але не можуть встановляти точно окреслених квот.

Слов'янський фестиваль

Нюарк, Н. Дж. (Т. Г.). — Заходами студентів та Програми Східньоевропейських Студій при Ратґерському університеті в Нюарку, 8-го квітня ц. р. відбудеться „Слав'янський Фестиваль". У програму фестивалю, який розпочнеться о год. 12:30 по полудні, входитимуть виставки народного мистецтва, виступи хорових та танцювальних ансамблів. Польську мистецьку виставку влаштовує фундація для Польської Культури, а Українську — Окружна Рада Союзу Українок Ню Джерзі. Виставкою займається мистецький референт Надія Іванчук.

В Українській частині концерту візьме участь танцювальний ансамбль „Волошки" з Філядельфії, під мистецьким керівництвом Зої Граур Корсунь та ансамбль бандуристів під мистецькою орудою о. Кіндзерявого-Пастухова. З ансамблем виступить відома солістка Ляриса Маґун Гурин.

Фестиваль присвячений Міжнародньому Рокові Дитини. Вступ вільний.

ПРЕЗИДЕНТ КАРТЕР ВІДВІДАВ НУКЛЕАРНУ ЕЛЕКТРОСТАНЦІЮ В ПЕННСИЛЬВАНІЇ, СИТУАЦІЯ ПОКИЩО СТАБІЛЬНА, АЛЕ ЗАГРОЗЛИВА

Міддлтавн, Пеннсильванія. — У понеділок, 2-го квітня, інженери нуклеарної електростанції на Тримилевому острові посеред річки Сасквагенна, на південь від пеннсильванської столиці Гаррісбург, запевняли, що покищо „ситуація стабільна" в згаданій електростанції, де в половині минулого тижня випадок з холодильниками спричинив надмірну радіяцію. Але якщо збільшилася б загроза для довколишнього населення, то губернатор Ричард Торнбург зарядить евакуацію. Досі евакуйовано вагітних жінок та дошкільних дітей. Нуклеарні інженери стараються охолодити величезну „бульку" радіоактивного водню, яка створилася в горішній частині нуклеарного реактора і це спричиняє деякий риск, бо якщо до водню дійде достатня кількість кисню, то може наступити вибух. Крім того, існує загроза, що радіоактивний уран у метелевих трубах, як і самі труби, „розтопляться", видаючи в довкілля надмірну кількість радіяції.

Однак, у понеділок інженери повідомили, що їм частинно пощастило охолодити радіоактивну „бульку" водню і дещо зменшити її, але дальший прогрес ще не певний, бо саме охолодження може спричинити, що радіоактивність увійде в холодильникову систему, а відтак в довкілля. Проте вважають, що в наступних 3-4 днях немає великої загрози.

День раніше, тобто в неділю, 1-го квітня, президент Джіммі Картер, колишній нуклеарний інженер під час його служби у військовій фльоті ЗСА, прибув до загроженої електростанції зі своєю дружиною Розалинн та губернатором Торнбергом, щоб особисто перевірити ситуацію, а відтак під час короткої промови в сусідньому містечку Міддлтавн запевнив мешканців цієї частини Пеннсильванії та цілої Америки, що федеральний та стейтовий уряди зроблять все можливе, щоб усунути небезпеку.

Випадок у нуклеарній електростанції на Тримилевому острові викликав переполох не тільки в ЗСА, але також в інших країнах світу, наприклад, в Західній Німеччині. В Америці, Німеччині та інших державах відбувся ряд протестних маніфестацій, учасники яких вимагали закриття нуклеарних електростанцій та використання інших родів енергії.

Населення Ірану референдумом підтримало встановлення „ісламської республіки"

Тегран. — У неділю, 1-го квітня, мусулманський провідник Аятолла Хомейні формально проголосив, що в Ірані „заіснувала ісламська республіка" в наслідок дводенного референдуму, яким населення, згідно з дотеперішнім підрахуванням, підтримало встановлення цієї республіки, замість дотеперішньої монархістичної системи, 97-ма відсотками голосів.

Хомейні заявив, що хоча встановлено „ісламську республіку", то ще треба „викоренити" залишки режиму шаха Мохаммеда Різи Паглеві, який в січні цього року мусів покинути Іран і після перебування в Єгипті та Марокко, кілька днів тому прибув зі своєю ріднею на Багамські острови.

Під час референдуму, який відбувався впродовж п'ятниці та суботи минулого тижня, населення могло тільки голосувати за, або проти встановлення „ісламської республіки", тобто не мало жадного іншого вибору. Деякі національні меншини — курди і туркмени — бойкотували референдум, як теж деякі угруповання, які вважають, що Хомейні хоче повернути Іран до часів середньовіччя і встановити „теократію". Інші твердили, що навіть під час голосування вони боялися заявитися проти „ісламської республіки", бо референдум проходив досить відкрито, тобто голосування не було вповні тайним.

Спостерігачі передбачали, що Хомейні здобуде перемогу в референдумі, але вказували і вказують, що велика кількість населення Ірану бойкотувало цей референдум. Отже, твердять вони, 97-відсотковий вислід не вказує дійсних поглядів населення цієї близькосхідньої країни, де тільки менше ніж половина населення — це іранці (перси), а решта належить до біля 30 інших народів.

Вибори у Великій Британії відбудуться 3-го травня

Лондон, Англія. — Прем'єр-міністер Джеймс Каллаген, уряд якого не одержав вотуму довір'я в британській Палатаі Громад, розпочав вже нову передвиборчу кампанію під гаслом „Зберегти здобуте", закликаючи виборців віддати свої голоси у виборах, які відбудуться 3-го травня ц.р., на кандидатів Робітничої партії, бо Велика Британія, на його думку, не може позволити собі на політичні й економічні експерименти під теперішню пору, чи зворот із здобутих позицій, що було б несправедливо супроти усіх прошарків народу.

Виступаючи по радіо і телевізії Каллаген заповів, що він і його близькі співробітники з Робітничої партії, яка тепер є при владі, намагатимуться на протязі 5-ох тижнів виборчої кампанії пояснити виборцям шкідливість зміни уряду в теперішній ситуації, яка може зруйнувати ті здобутки на економічному відтинку, які були досягнуті тяжкою працею уряду у понад чотирирічному періоді. Каллаген і члени його кабінету вважають, що перемога Консервативної партії була б катастрофою для Великої Британії, бо її провід під головуванням Марґарети Татчер різко розходиться з теперішньою соціяльною програмою лейбористів.

Раніше, на пропозицію прем'єра Каллагена, королева Єлисавета II формально зарядила розв'язання теперішнього парляменту, як це водиться у Великій Британії згідно з неписаною конституцією і реґулямінами парляментарної монархії. Палата Громад буде розв'язана в кінці наступного тижня після того, як буде прийнятий бюджет.

Як треба було сподіватися, керівництво Консервативної партії заперечило у виступі Марґарети Татчер усі закиди лейбористів

М. Джілас одержав „останню пересторогу" від юґославської влади

Београд, Югославія. — Югославський політичний теоретик-дисидент Мілован Джілас, який колись був одним з найближчих дорадників маршала Тіта, заявив західнім кореспондентам, що він одержав „останню пересторогу" від юґославських органів безпеки, які поновно обвинуватили його „ в діяльності на шкоду країни".

У середу, 21-го березня, Джіласа викликали на переслухання, обвинувачуючи „в антиюґославській аґітації та постійній критиці комуністичної системи та її лідерів". „Мені сказано, що це остання пересторога перед приміненням більш енерґійних заходів проти мене", заявив Джілас кореспондентам.

Джілас, якому 67 років, був позбавлений всіх постів в Комуністичній партії і в уряді Югославії після появи його критичних статтей. Пізніше кілька його книжок, в тому „Нова кляса" і „Розмова зі Сталіном" появились на Заході, у наслідок чого Джіласа заарештовано в 1956 році і засуджено на 10 років ув'язнення. Після звільнення в 1966 році, Джіласа періодично викликали на переслухання, переводили обшуки помешкання, контролювали листи тощо.

Тисячі колишніх урядовців Ляосу перебувають в ув'язненні

Вієнтіяне, Ляос. — Біля 15,000 колишніх вояків і урядовців Ляосу перебувають в ув'язненні, відірвані від родин, працюючи в тяжких умовинах на диких полях північних провінцій цієї країни біля кордонів з В'єтнамом і Китаєм. Це підтвердив колишній прем'єр-міністер Ляосу, принц Суванна Фума, який є під цю пору дорадником комуністичного режиму, що його очолює його родич Суфанувонґ.

Суванна Фума твердить, що ці колишні вояки і службовці вправді працювали під його керівництвом, але вони „керувались виключно власними інтересами, наживаючись з населення" і тепер вони мусять достосовуватись до „нової дійсности". Він заперечив, що ув'язнені перебувають у таборах, заявляючи, що від часу приходу до влади комуністів, вони стали „інтеґральною частиною місцевого суспільства".

Одначе родини ув'язнених твердять, що вони перебувають в таборах без виґляду на поворот до міст вздовж ріки Меконг, де вони колись жили. Суванна Фума підтвердив, що „ми не можемо дозволити їм проживати біля ріки Меконґ, бо вони правдоподібно перейшли б на другий берег". Як відомо, на цьому другому березі починається територія Тайлянду, куди вже перейшло понад 200,000 втікачів Ляосу. Погані умовини життя і суворий режим — це головні причини втечі населення Ляосу, яке донедавна начисляло заледве 3 мільйони осіб.

Бахтіяр таврує „нову диктатуру" в Ірані

Тегран. — Колишній іранський прем'єр - міністер Шахпур Бахтіяр, якого на той пост призначив був шах Мохаммед Різа Паглеві перед своїм виїздом за кордон, але уряд якого впав після повороту до Ірану мусулманського провідника Аятолли Хомейні, минулої неділі, 25-го березня, заявив у листі до французького пресового аґентства „Ажанс Франс-Пресс", що іранці тепер вже напевно переконалися, що в Ірані „замість старої диктатури встановлено нову, а крім того заіснувало безладдя та анархія".

Спершу думали, що Бахтіяр втік за кордон, коли Хомейні призначив нового прем'єра, а саме Меґді Базарґана, але тепер виглядає, що він далі перебуває в Ірані, ховаючись від нового уряду.

Бахтіяр у згаданому листі твердив, що новий режим Хомейні і Базарґана приніс Іранові „замість сподіваної свободи, нові переслідування, хаос та знищену економіку".

Колишній прем'єр теж заявив, що в кінці цього місяця не братиме участи в референдумі відносно встановлення в Ірані „ісламської республіки", бо досі ніхто нічого не знає про форму цієї республіки, а крім того сам референдум „недемократичний", бо населення тільки матиме змогу заявити, чи бажає встановлення „ісламської республіки", чи ні, а не матиме жадного іншого вибору.

Бахтіяр твердить, що новий іранський режим, головою якого ніби є прем'єр Базарґан, але влада фактично находиться в руках Аятолли Хомейні, хоче завернути Іран „до середньовіччя" та встановляє „ісламську диктатуру".

Між іншим, того самого дня, тобто в неділю, 25-го березня, з достовірних джерел поінформовано, що конституція „ісламської республіки", що її виготовляють найближчі дорадники Хомейні, хоча передбачає пости президента і прем'єра, як теж і парлямент, то також зазначує, що існуватиме „директорія релігійних і моральних справ", яка матиме „рішальний голос" відносно діяльности вищезгаданих цивільних урядових установ, а саме, вирішуватиме, чи уряд і парлямент діють згідно із „ісламськими принципами". Спостерігачі вказують, що замість дальшої демократизації іранського суспільства та введення західніх принципів в політичне, економічне та суспільне життя Ірану, Хомейні плянує встановити в Ірані „теократію".

Із-за браку питної води — збудовано водопровідну маґістраль — Львів-Стрий

Львів. — Тут закінчено будувати спорудження 100-кілометрової водопровідної маґістралі, яка постачатиме питну воду цьому місту, — інформує київська „Радянська Україна". У Львові не було все гаразд з водними артеріями. Це місто розташоване у смузі Головного Европейського вододілу, що розмежовує ріки Балтійського і Чорноморського басейнів і в нього немає значних запасів питної води, що її достачають йому тільки підземні джерела у найближчих районах области. Із збільшенням населення почало не вистачати води. І з цієї причини чотири роки тому почали будувати новий водогін, початок якого є біля річки Стрий. З цього місяця щодоби беруть десятки тисяч кубометрів води з розрахуванням 47 кубометрів на добу, яка пливе до кранів в місті, забезпечуючи мешканців питною водою. У процесі будови — ще одне розгалуження цієї водопровідної маґістралі.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

РЕДАҐУЄ КОЛЕҐІЯ У СКЛАДІ (поазбучно): Любов Коленська, Володимир Левенець, Зенон Снилик, Василь Тершаковець і Євген Федоренко (тепер виконуючий обов'язки голови Колеґії).

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Конечна протидія

Майже два роки тому американські засоби масової інформації, як теж речники уряду ЗСА подали до відома, що совєтські дипломати зі своєї амбасади у Вашінґтоні, з місії до Об'єднаних Націй в Ню Йорку, як теж із совєтських консулятів у Сан Франсіско та Чікаґо, а навіть із своїх мешканевих будинків електронічними апаратами вже довший час підслуховували і далі підслуховують телефонні розмови, і то не тільки членів уряду ЗСА та законодавців, але також розмови приватних американських громадян, зокрема лідерів бизнесового світу. Тоді багато коментаторів вказувало, що якщо недопустимим є нелеґальне підслухування телефонних розмов громадян ЗСА працівниками Центральної Розвідчої Аґенції (Сі-Ай-Ей) чи Федерального Бюра Інвестиґації (Еф-Бі-Ай), то тим більше недопустимим треба вважати шпигунську діяльність совєтських „дипломатів", які зі своєї амбасади, консулятів і помешкань крадуть державні, військові, економічні та інші американські таємниці.

Підслухування приватних телефонних розмов совєтськими „дипломатами" не тільки становить загрозу для безпеки ЗСА, але є також звичайним крадежем, який нічим не різниться від крадежу документів тощо. Якщо б совєтського дипломата переловлено, що він нелеґальним способом одержує таємні дані про військові чи політичні справи уряду ЗСА, чи про економіку країни, або навіть тільки однієї корпорації, та пересилає ці дані до Москви, то американський уряд поробив би всі заходи, щоб такий „дипломат" був негайно „видворений" з Америки. Такі самі заходи повинні бути застосовані до совєтських злодіїв, які крадуть американські таємниці шляхом підслухування телефонних розмов. Така шпигунська діяльність совєтських „дипломатів" не тільки порушує принцип недоторканости особи американських громадян, але виходить на шкоду цілої Америки. Наприклад, існують незаперечні докази, що Москва кілька років тому зуміла закупити велику кількість американського зерна по дуже низькій ціні, бо дістала потрібні інформації підслухуванням телефонних розмов продавців зерна у стейтах Середнього Заходу. А скільки інших таємних інформацій роздобула Москва тим же самим способом!

Впродовж майже двох років можна було почути часті нарікання, що уряд ЗСА не робить нічого, щоб запобігти цьому крадежеві совєтськими „дипломатами". Проте, як виходить з недавніх повідомлень Білого Дому, не тільки уряд теперішнього президента Джіммі Картера, але і попереднього Джералда Форда, таки робили потрібні протизаходи. Щойно тепер стало відомо, що при Департаменті торгівлі вже довший час існує Бюро Спеціяльних Проєктів, завданням якого є перестерігати урядові аґенції та приватні підприємства, щоб не обговорювали таємних справ під час телефонних розмов, а крім того Бюро виготовило точні директиви відносно тих державних, політичних, військових та економічних справ, які повинні бути зараховані до катеґорії „таємних інформацій". У додатку згадане Бюро відповідає за виготовлення потрібної апаратури, яка унеможливила б совєтським „дипломатам" підслуховувати телефонні розмови американських урядовців чи приватних громадян.

Треба вітати той факт, що уряд ЗСА створив згадане Бюро Спеціяльних Проєктів, бо конечно треба покласти край цій шпигунській діяльності совєтських „дипломатів", яка зґрожувала і ще далі загрожує безпеці та добробутові Америки та цілого вільного світу.

Роман Рахманний

КОНСТИТУЦІЯ ВСЕРОСІЙСЬКИХ ВОДОНОСІВ І ДРОВОРУБІВ

Зайняття водоноса чи дроворуба — чесний вид праці, якщо його виконує вільна людина у вільному суспільстві для своїх потреб або для когось за відповідну заплату. Але бути водоносом чи дроворубом для чужинця на своїй прадідній землі або на його території в системі його імперіяльних володінь — найбільш негідне зайняття.

Проти такої ролі бунтувалися різні народи різних епох. У наші часи проти затримування їх на цьому рівні бунтуються навіть суверенні держави, розташовані в сусідстві могутніх великодержав.

Хто з вільних українців не сп'янів від старого московського кумису з нових кремлівських міхів, той з великим болем і соромом відчуває траґізм української нації в системі Совєтського Союзу. Там росіяни всіма засобами силкуються затримати українців на рівні своїх традиційних „водоносів і дроворубів".

Присутність людей українського роду на різних партійних, республіканських, всесоюзних, військових, наукових і інших постах не має реального значення. Всі вони слухняно виконують постанови кремлівських верховодів з особистих мотивів та в ім'я своїх матеріяльних і престижевих користей.

Присутности людей українського роду не бракувало в імперіяльній системі царської Росії. Одні адміністрували її колоніяльні володіння, інші москалям допомагали „полатану сорочку з матері-України знімати", а ще інші кров проливали за її ката або співали й танцювали для його розваги. Бували й такі, що у спальнях російських цариць і царівен українську чи хохлацьку мужність доказували... Але всі вони зверху до низу були і є великоросійськими водоносами і дроворубами.

Результати цієї присутности українців з імени в російській великодержаві однаково мізерні були тоді, як і тепер. Українська національність далі живе у неволі, де „російська мова в вічі нам плює", а українську родину використовують як незамінний резервуар живого товару — людських кадрів для всеросійських збройних сил і робочого потенціялу новочасної Росії.

Пани і раби

Статистика, що її вже починають розуміти навіть західні дослідники незасліплені кумисом, підтверджує це. Для Кремля Україна та Білорусь важливіші тепер ніж будь-коли досі, бо вони далі залишаються головними постачальниками робочих і військових резервів для Росії. Партія і державний адміністраційний апарат, університети й технікуми спряглися для того, щоб щорічно вичавити з України та Білоруси якнайбільшу кількість готових кадрів на поселення у Російській федеративній Республіці.

Чому ж туди не йдуть самі росіяни? Адже це їхня справжня батьківщина?... А чому б Кремль не спрямував туди надміру населення із республік з кольоровим населенням?... Адже більшість тих націоналів так чи інакше вже живуть в азійських та сумежних з Азією районах.

Відповідь проста.

Як панівна нація в совєтській імперії, москалі психологічно вже вступили в епоху свого поновного обуржуазнення і культурно-расового можновладства. Пересічна російська родина має одне-двоє діток. Внаслідок низького чи навіть нульового приросту в Російській федеративній Республіці бракує робочої сили у районах, що „на етапі розвивання". Молоді росіяни, закінчивши науку, отримують „командировку" на наказодавчі місця в Україні, Білорусі й інших під'яремних республіках.

Хто б там їх посилав у чагарники й ліси Сибіру, у копальні субарктичних окраїн европейської та азійської Росії!... Це було б „марнування цінних ресурсів" російської нації — тієї вищої раси, що, мовляв, дала людству Пушкіна й Леніна... Адже, для такої рабської роботи існують дві слов'янські національності: українці та білоруси.

Як відомо, українські та білоруські родини ще сьогодні за сучасної урбанізації мають значний природний приріст. Сімейне життя навіть у поневоленій Україні та Білорусі ще ґрунтується на залишках людських взаємовідносин, а не московського колективізму. Шляхом русифікації та розпорошення московські пляновики пробують знищити ці дві нації.

Своєрідний національно-традиційний характер своїх сімей зберігають ще наполегливіше азійські народи Совєтського Союзу. Індустріялізація й урбанізація також підмулює їхні родини та їхній стиль життя, спрямовує їх немов пісок у єдине всеросійське річище. Однак вони все ще тримаються достойно. Російської мови не вивчають згідно з визначеними „офіційними" темпами. Російська культура їм зовсім не імпонує. Ба навіть різні вигоди й вища плата в Російській Федеративній Республіці не всилі спонукати їх залишити свої рідні місцевості.

Тому не лише до новочасних збройних сил СССР вони не годяться, де знання „єдиної мови й термінолоґії" безумовно потрібне. Кольорові націонали об'єктивно і суб'єктивно непридатні також для заселювання Російської Федеративної ССР. Вони зуміли позбутися ролі „московських водоносів і дроворубів". І — як писав Т. Шевченко — вони також „убогі, але на волі моляться Богу..." Себто зберігають свій стиль життя.

Законне рабство

Ролю білих рабів у системі совєторосійської економіки виконують переважно українці та білоруси, а далі литовці, латвійці та

(Закінчення на стор. 4)

Іван Овечко

НАЇВНІСТЬ АМЕРИКАНСЬКИХ ПОЛІТИКІВ-ПОЧАТКІВЦІВ

До „початківців" ми тут зараховуємо тих політиків, що вперше обрані до федеральних або — тим більше — до стейтових законодавчих органів, та від політичної вироблености яких залежить майбутній курс американської політики в глобальному маштабі. Зокрема на тих стейтових і місцевих політичних діячів ми мусимо звернути увагу, бо якраз вони дуже часто маніфестують у своїх виступах на пресових конференціях таку наївність і таке погане знання совєтської системи і цілей Москви, що, обрані в майбутньому і до федеральних законодавчих органів, можуть через ту наївність і те незнання багато пошкодити як самій Америці, так і українській справі.

Ось одна пані в Колорадо була в останніх виборах обрана до стейтового парляменту і скоро після того відвідала Совєтський Союз, а після того мала інтерв'ю з місцевою пресою. Вже сам заголовок пресового повідомлення про те подано так: „Вона знайшла там інше, ніж сподівалася". А чого ж вона там сподівалася? (Всі цитати подаємо за щоденником „Greeley Tribune" з 11 грудня 1978 року).

„Я повернулася з глибоким переконанням, що найпершою турботою для Совєтського Союзу є мир — точно так, як і для нас", — заявила пані сенатор кореспондентам.

Виходить, що американська сенаторка сподівалася мало чи не декларації війни. Ясна річ, совєти хочуть миру — миру сьогодні, щоб можна було вдарити завтра. Адже Ленінові пророкування „Як довго існує капіталізм з одного боку і соціялізм з другого, миру між нами не буде" були й є ширмою московської експансії. Але пані сенаторка, ігноруючи всі шикани Москви проти Америки у всіх кінцях світу, голосно заявляє: „Я справді не вірю, що вони в чомусь будуть підбурювати проти нас". І далі: „Вони турбуються там про ті самі речі, що й ми тут — про покращання господарства та збільшення товарів широкого вжитку". Оце і всі турботи Совєтського Союзу.

Говорячи про будь-яку проблему, сенаторка весь час порівнює СССР із ЗСА і повторює частенько те „вони, як і ми", „у них, як і в нас" і т. д., чим створює для читачів інтерв'ю картину великої подібности й тотожности між двома світами тотально відмінних політичних й економічних систем. Ані слова про те, що понад 60 відсотків родинного прибутку совєтського робітника йде лише на купівлю харчів, що навіть державою встановленого мінімуму „житлової площі" (97 квадратових футів — що є менше, ніж на одного в'язня в кращих американських тюрмах) не додержуються навіть у великих містах СССР. „Совєти мають ті проблеми, що й ми маємо", — каже сенаторка. Ні в Африці, ні в будь-якій іншій частині світу вона не бачить совєтського „підбурювання", бо за лише понад два тижні в оточенні совєтських можновладців вона наслухалася від них усього, чого хочете, тільки не того, про що вона чула тут, в Америці, тому й повернулася „приємно розчарована", бо „знайшла там інше, ніж сподівалася". Виходить, отже, що це тут їй хтось „промивав мозки", а не там — звідти вона повернулася з „просвітленою" головою...

І таких політиків-початківців маємо в Америці не мало. Вони зуміли одержати прихильність у своїх виборців якогось району міста з огляду на ту чи іншу місцеву проблему, яка не має більшого значення у державному або світовому маштабі, і вони, може, й будуть непоганими репрезентантами того району в міському чи стейтовому уряді. Але біда в тому, що агресивні з них не задовольняються довго тими місцями, вони кандидуються потім і до федеральних посад — до Конгресу і Сенату ЗСА і там створюють бльок наївних супроти совєтів політиків. Захоплені виборчими успіхами, з головою погружені в працю над розв'язанням місцевих проблем, вони не мають часу вивчити історію Совєтського Союзу, щоб пізнати суть Москви, а про національні проблеми в тій імперії не мають зеленого поняття й поготів.

Ось тут то й широке поле праці для нас, українців, по містах і стейтах країни. Англомовних публікацій про Україну й українські справи маємо вже не мало, щоб освідомити таких початківців. Бо коли їде якийсь боксер до СССР чи футболіст і там верзе нісенітниці, а повернувшись ще більше тут — зле. Але куди гірше, коли таке трапляється з політиками-початківцями, що за 5-10 років стануть „сеньйорами" американської політики з усіма від того наслідками.

Лука Луців

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

Євген В. Федоренко та Павло Маляр. Хрестоматія з української літератури XX сторіччя. Видавництво Шкільної Ради — УККА. Ню Йорк — 1978, ст. 432

Чи можна ще щось сказати про „Хрестоматію", про яку вже було п'ять рецензій. Спробуємо так писати, щоб не повторювати того, про що вже писалося в цьому „хрестоносному поході" проти цього видання.

Згадаймо авторів дотеперішніх рецензій: О. К. — „Америка", 9.II.79; Г. Лужницький — там таки 2, 3 і 6 березня; Л. Полтава — „Гомін України" в „Літературному додатку" за лютий 1979; В. Барагура — „Свобода", 15 і 16 лютого 1979; І. Гурин — „Рідна Школа", грудень 1978. Чуємо, що є ще в „Свободі" ненадруковані рецензії, бо є й такі, що хочуть „лежачого бити". Ми зовсім не збираємося обороняти авторів „Хрестоматії", але бажаємо звернути увагу на те, як видаються шкільні книжки і як складаються програми навчання, бо автори кажуть, що вони склали цю читанку згідно з програмами навчання, за які відповідає Шкільна Рада.

Шкільна Рада повинна була машинописи цієї праці дати до перегляду кільком особам, бо так роблять шкільні влади, які видають підручники. Коли б були прочитали машинопис „Хрестоматії" ці рецензенти, що так її тепер б'ють, була б тепер книжка, проти якої не було б цього „хрестоносного походу", який ведеться проти авторів, але, майже не згадується видавця, який відповідає за цю книжку, і який склав програму навчання української мови.

А тепер до завваг рецензентів. Зазначую, що я писав рецензії на обидвох авторів й на писання двох або й трьох рецензентів, і то позитивно, і так само стараюся робити і тепер. Та чи повірять в це автори й рецензенти?

Один рецензент (не називатиму їх, бо не хочу, щоб вони були моїми ще більшими ворогами!) — ставить до авторів такі вимоги:

„Знання методології з галузі дослідів літератури й її теорії, досконалої обізнаности з літературною творчістю авторів, з творів яких роблять вибірку, великої дози критицизму, тонкого літературно-естетичного смаку, абсолютного об'єктивізму. При тому, мусять посідати практичну дидактично-методичну підготовку з ділянки навчання літератури в школах того ступня, для якого хрестоматія призначена".

Чи є між нами такі люди, що мали б всі повищі прикмети? Здається, що немає. Не має їх і рецензент, бо їх взагалі дуже важко, майже неможливо, мати одній особі. Але хрестоматії, чиponашому „читанки" (по-англійському таки й названа ця книжка „Readings") видають автори, хоч не мають того всього, чого вимагає автор рецензії.

Відважуємося писати ці рядки, бо маємо принаймні цю останню вимогу від рецензента — „практичну дидактично-методичну підготову" — ми навчали української мови в гімназії (вік учнів (11-18), в учит.-семінарії (15-19) і в педагогічному ліцеї (17-19). (Свідком цього може бути ред. А. Драган, якому я „рецензував" його шкільні задачі рівно 50 років тому!)

На нашу думку головними проблемами Шкільної хрестоматії повинно бути: 1) Вибрати найважливіших авторів, 2) Вибрати такі твори автора, що його найліпше репрезентують. Рецензенти тільки частинно так робили, вони розписувалися над тим, чи має бути „з" після слова „Хрестоматія", інший невдоволений тим, що автори не зазначили, що „Євшан-зілля" М. М. Вороного — це плагіят поеми Л. Н. Майкова (чи це потрібне в „Хрестоматії"?)

Один рецензент невдоволений із того, що автори вибрали хронологічну періодизацію, а не впорядковували читацький матеріял за ідейними чи ідеологічними напрямками, або за „напрямками стилів". Ми гадаємо, що хронологічний порядок в читанці таки найвідповідніший, бо тут виключені помилки, які мусять бути при визначуванні стилів, чи навіть ідеологій.

Залишаємо дрібніші помилки авторів, на які звернули увагу рецензенти, а беремося до того, що найважливіше в цій читанці чи хрестоматії. Всі рецензенти з радістю додають до цієї читанки нових авторів, але не конче тих, що таки повинні бути в книжці.

Автори-впорядники взяли до своєї вибірки твори 70-ох авторів, і це дало книжку на 432 сторінки. Рецензенти додають ще 62-ох авторів, що їх писань немає в читанці. Правда, вони радять викинути кількох авторів, але це не дасть місця для запропонованих нових. Один рецензент радить викинути В. Винниченка, але він напевно не знає його літературної творчости перед Першою світовою війною, про автора якої писав І. Франко: „І звідки він такий узявся?" Його п'єси дісталися були до берлінських театрів. В. Винниченко - політик це зовсім щось інше.

Одні нарікають, що т. зв. Нюйоркська група поетів займає забагато місця і радять викинути вірш М. Царинника „У великім роті неба", а інші дивуються, чому там немає двох поеток Жені Васильківської й Емми Андієвської.

Аж два рецензенти проти

(Закінчення на стор. 4)

РЕЗОЛЮЦІЇ ТРЕТЬОГО СКВУ

СХВАЛЕНІ В НЮ ЙОРКУ У ДНЯХ ВІД 23-ГО ДО 26—ГО ЛИСТОПАДА 1978 РОКУ

[1]

1. Вступні твердження

Ми, умандатовані делегати українських крайових репрезентацій, міжкрайових об'єднань і крайових організацій та установ, що творять світове об'єднання організованої української спільноти всіх країн вільного світу під назвою Світовий Конгрес Вільних Українців, зібрані в днях від 23-го до 26-го листопада 1978 року в місті Ню Йорку, ЗСА, на Третьому Світовому Конгресі Вільних Українців, урочисто потверджуємо основні цілі й завдання організованої у вільному світі української спільноти, що були прийняті одностайно на Першому Світовому Конгресі Вільних Українців та прирікаємо послідовно й безперебійно їх реалізувати і в майбутньому. В імені репрезентованих нами організацій та установ урочисто прирікаємо давати всю можливу допомогу українському народові в його змаганнях до волі й державної незалежности та координувати діяльність нами репрезентованих організацій та установ згідно з постановами Світового Конгресу Вільних Українців.

Свідомі того, що Третій Світовий Конгрес Вільних Українців відбувається у 60-ту річницю проголошення суверенности Української Народної Республіки, в 60-ліття Української Гетьманської Держави, та 60-ліття Листопадового Чину, напередодні 60-ліття Акту Соборности всіх українських земель у єдиній самостійній і соборній Українській Народній Республіці й у 45-річчя комуно-московської голодової облоги України, в 40-ву річницю створення Карпато-Української Держави та її збройної сили „Карпатської Січі" і в 37-му річницю проголошення відновлення самостійної української державности 1941 року й створення Української Повстанської Армії, ми, делегати Третього СКВУ, в покорі схиляємо свої голови перед світлим маєстатом жертви крови й життя всіх борців воюючої України, які полягли на полі слави в боротьбі за Богом дане право Українського Народу жити й творити свобідно в своїй власній суверенній національній державі на всіх прадідніх українських землях.

Слідкуючи за подіями в поневоленій комуно-московським імперіялізмом Україні, ми, делегати Третього СКВУ, пересилаємо поневоленому, але нескореному Українському Народові, а зокрема всім тим кращим його синам і донькам — громадським і культурним діячам в Україні, які, не зважаючи на терор і переслідування окупанта, завзято й непохитно борються за право на самостійність думки й творчости Українського Народу та всім тим незламним борцям, які безстрашно борються за суверенні національно-державні права України, за розвиток християнської віри, моралі й етики — наші вислови глибокої пошани й подиву, враз із запевненнями, що українська спільнота у вільному світі вповні піддержує їхню боротьбу та з нею беззастережно солідаризується.

Проаналізувавши ідейні основи й практичну діяльність об'єднаних у Світовому Конгресі Вільних Українців центральних крайових репрезентацій, міжкрайових українських об'єднань та українських крайових організацій, ми, делегати Третього Світового Конгресу Вільних Українців стверджуємо, що зорганізована українська спільнота у вільному світі стоїть непохитно й безкомпромісово на становищі безперебійної боротьби українського народу за привернення самостійности й соборности України й прирікаємо, що в цьому принциповому становищі не буде зміни аж до осягнення Українським Народом своєї мети — повного визволення з-під усякого чужого панування на всіх землях Соборної України. Це наше становище сперте на ось таких ідейних та програмових заложеннях:

1. Третій Світовий Конгрес Вільних Українців прийняв зобов'язуюче всіх українців гасло: „За деколонізацію СССР — за визволення України!" Воно основане на універсальних принципах права вільної людини жити в вільній власно-національній державі. На цих основах, що їх проголосили Об'єднані Нації за зобов'язуючі для всього світу, в останніх чотирьох десятиріччях постало біля сотні самостійних держав на руїнах кількох колишніх імперій. Тільки комуно-московська імперія поширила своє панування коштом додаткового поневолення інших народів.

2 У висліді Другої світової війни Україна — не зважаючи на членство т. зв. УССР в Об'єднаних Націях — опинилася в дійсності на становищі колонії імперіялістичної комуністичної Росії, яка проловжує вести загарбницьку політику, будучи реальною загрозою для миру й безпеки в світі.

3. Україна поділяє долю колоніяльного поневолення Москвою з багатьма іншими волелюбними народами, тому в них має вона природних союзників у боротьбі за розчленування російської імперії на самостійні, рівноправні й суверенні національні держави на їхніх етнографічних територіях. У кожному випадку наше ставлення до чужих сил узалежнене від їхнього ставлення до питання відновлення Суверенної Соборної Української Держави й до концепції розчленування російської імперії.

4. Соборність усіх українських земель у майбутній суверенній Українській Державі не була б повною без приєднання до неї всіх тих окраїнних українських національних територій, які під сучасну пору не є включені в УССР.

5. Організоване суспільно-громадське життя у країнах вільного світу, основною метою діяльности якого є самозбереження і закріплення української національної ідентичности в діяспорі й допомога визвольним змаганням Українського Народу на Рідних Землях, повинно бути базоване на принципах національної солідарности, єдности всіх українських самостійницьких і соборницьких сил, пошани й толеранції до відмінної думки й методів праці. Воно вимагає жертвенности на політично-визвольні, релігійні, культурно-освітні, харитативні, суспільно-громадські, наукові, виховні та інші потреби українських організацій та установ. Зміст цієї діяльности повинен спиратися у своїй основі на християнську етику й мораль та керуватися принципами демократії.

II. До положення в Україні

Виходячи із статутового заложення Світового Конгресу Вільних Українців „давати всяку можливу допомогу українському народові в його змаганнях до волі й державної незалежности", умандатовані делегати Третього Світового Конгресу Вільних Українців, всесторонньо проаналізувавши положення Українського Народу на Рідних Землях, одноголосно прийняли наступні резолюції:

1. Колоніяльне поневолення українських земель комуно-московською окупацією, спрямоване на всіляке знищення Української Нації через тотальне знищення української людини шляхом плянової денаціоналізації у користь народу-окупанта.

2. Московсько-большевицька народовбивча політика злиття націй в один т. зв. совєтський народ на ділі має на меті збільшити чисельність російського народу шляхом знищення підбитих комуно-московським імперіялізмом неросійських народів.

Русифікація українського та інших поневолених народів СССР переводиться пляново й послідовно в усіх ділянках життя шляхом насаджування в Україні й інших підбитих країнах російських шкіл і театрів, видання газет, журналів і книжок у російській мові, насильним впроваджуванням російської мови в шкільництво, адмістрацію і господарські підприємства, а навіть у побутове та релігійне життя.

Свідомий погубної небезпеки від русифікації, Український Народ ставить постійний спротив цій політиці московських імперіялістів.

[Продовження буде]

ДАВНІ ІДЕАЛИ УНС

(Закінчення зі стор. 1)

життя Спеціяльну Організаційну Комісію із завданням перевірити причини труднощів та намітити і запропонувати Головному Урядові відповідні заходи для поліпшення організаційної праці. Комісія вже намітила деякі заходи, але своєї праці ще не завершила. Проте, навіть найкращі пляни не матимуть жадної вартости, як не буде кому їх здійснювати. Округи УНС матимуть у цьому важливу ролю. Тому Головний Екзекутивний Комітет та встановлена Головним Урядом Спеціяльна Організаційна Комісія бажали б познайомитись зі станом та думками і пропозиціями Округ, щоб включити їх у своє плянування. Закликом і проханням, щоб на цих нарадах не витрачати часу на дрібні і партикулярні чи особисті справи, але завжди мати на увазі цілість УНСоюзу та його добро закінчив гол. предсідник д-р Іван О. Флис своє слово.

Звітування, головні проблеми

З черги представники поодиноких Округ у порядку, як їх уже названо, коротко звітували про стан своїх округ та про проблеми, з якими вони у своїй праці зустрічаються. Майже всі звітодавці були одногідні в тому, що головною трудністю в їх праці є те, що цих Округ ще досі статутово не оформлено. Округи існують уже від років, але вони фактично не мають жадних повновластей, як і не мають відповідних фондів, щоб могти свою працю виконувати. За головну причину організаційного застою вони вважають неактивність поважної частини Відділів, зокрема їх секретарів. Частина Відділів і секретарів працює чесно, совісно і віддано, але поважна частина не може, не вміє, або й не хоче працювати, а управи Округ не мають жадних законних повновластей, щоб їх заставити до праці, або потягнути до відповідальности. Трудність становить також розпорошення Відділів. Деякі Відділи віддалені від Округ на сотні миль і Округи не мають жадного нагляду над ними. Краще стоять ті Округи, в яких працюють обласні організатори і їм у першу чергу треба завдячувати організаційні успіхи в тих Округах (Філядельфія — старший обласний організатор Степан Гавриш й Іван Одежинський, Чікаґо і Детройт — п. Дейчаківський). Одною з головних причин організаційних труднощів репрезентанти Округ вважають також некваліфікованість деяких секретарів, а в ряді випадків також їх заавансований вік. Дальшою причиною труднощів вважається малий зв'язок з Головною Канцелярією. Не причиняється до організаційного успіху і загальна теперішня ситуація в наших громадах.

Спеціяльна Організаційна Комісія та її завдання

Після звітів представників Окружних Комітетів, приявний на цих нарадах репрезентант створеної Головним Урядом УНС минулого року Спеціяльної Організаційної Комісії, головний контролер проф. Іван Телюк, поінформував учасників нарад про завдання і працю цієї Комісії.

Працю і завдання цієї Комісії — інформував проф. І. Телюк — характеризує вже створення нею підкомісій в таких справах, як: членства, організації, модернізації праці, публічних зв'язків, центрального збирання вкладок, зміни статуту та ін. Комісія вважає, що основною місією УНСоюзу є „зцементування української громади на основах братерського співжиття". Проф. Телюк вважає, що наше громадське життя після Другої світової війни було дещо „надщерблене", бо ми втратили порядок вартостей. Мусимо вернутися до братських основ нашого життя і праці і мусимо збагнути нові обставини і відповідно до них достосувати методи нашої праці. Треба заанґажувати більше людей до праці і треба піднести їхні кваліфікації. В заходах модернізації нашої праці, Комісія рекомендує аанґажувати молодих людей з відповідними кваліфікаціями продажу забезпечення. Ці люди мали б за завдання приготовляти відповідний пропаґандивний матеріял та анґажувати і вишколювати продавців забезпечення. Комісія також рекомендуватиме поширення забезпеченевих плянів УНСоюзу, зокрема рекомендуватиме включення в забезпеченеву систему УНСоюзу пенсійного забезпечення та забезпечування на більші суми. „Ми мусимо змінити обличчя УНСоюзу" — казав проф. І. Телюк.

Проблеми, побажання і рекомендації

Після коротких звітів, на нарадах найбільше уваги приділено загальному розглядові організаційної ситуації УНСоюзу в терені та побажанням і рекомендаціям представників Окружних Комітетів.

Першою і головною проблемою, яку заторкували всі учасники нарад, була справа „узаконнення" Окружних Комітетів, себто їх статутове оформлення. Це була однозгідна рекомендація, як також побажання, щоб ці Комітети мали до розпорядження відповідні фонди, а в більших округах також відповідне приміщення-бюро.

В дальшому обговорювано та схвалювано відповідні рекомендації в таких справах, як:

— Наладнати і вдержувати тісніші зв'язки Головної Канцелярії з Окружними Комітетами і Відділами;

— УНСоюз чваниться своїми понад сорок мільйонами долярів майна, отже є бизнесовою установою і повинен по бизнесовому підходити до організаційних справ. Треба створити Дослідний відділ з кваліфікованих знавців, який мав би за завдання: 1) перевірити „наш товар", себто роди забезпечення, чи вони вповні відповідають нашим потребам і можливостям, 2) зробити аналізу „нашого покупця", себто проспектів на забезпечення в УНСоюзі, 3) відмолодити і перевишколити „персонал продажу забезпечення" (завваги і пропозиції головного радного Михайла Сороки).

— Оживити діяльність, а в потребі ліквідувати чи об'єднувати з іншими неактивні Відділи, притягати до відповідальности або суспендувати неактивних секретарів;

— Ангажувати до праці і вишколювати молодих людей, але з-поміж таких, які визнаються в усіх наших справах, зокрема в нашій громаді та про неї дбають. Таких молодих людей можна знайти в наших молодечих організаціях, як Пласт, СУМ, ТУСМ, ОДУМ та інші (завваги інж. Богдана Мака).

В дальшому заторкувано з відповідними рекомендаціями ще такі справи, як:

— Реформа конвенцій УНСоюзу, які коштують величезні суми, але не приносять бажаного успіху. Пропонується зменшити кількість делегатів і час до двох-трьох днів та відбувати ці конвенції на Союзівці;

— На подання про стипендії для студентів вимагати рекомендації секретарів Відділів чи голів Окружних Комітетів;

— Влаштувати нарешті архів-музей УНСоюзу, щоб не пропадали документи і пам'ятки нашої „давньої слави";

— Полагодити нарешті справу дому для сеньйорів;

— Продовжувати заходи для об'єднання наших братських союзів.

Відповіді і вияснення екзекутивних урядовців

Очевидно, що крім згаданих, було ще ряд інших, більше чи менше важливих справ, що їх обмірковувано на цих нарадах, але думки в тих справах були поділені. Це відноситься зокрема до опінії та пропозицій щодо секретарів Відділів (наприклад, щоб їхню працю обмежити тільки до братерських справ та „публічних зв'язків", а організаційні справи передати професійним „продавцям забезпечення") та до ряду інших справ.

До всіх цих згаданих і незгаданих справ давали свої вияснення та займали своє становище приявні на цих нарадах головні екзекутивні урядовці:

Головний предсідник д-р Іван О. Флис: Більшість із заторкнених на цих нарадах справ уже розглядала Спеціяльна Організаційна Комісія та схвалила відповідні рекомендації, які будуть предложені Головному Урядові на найближчих річних нарадах у травні ц.р. В загальному, Спеціяльна Організаційна Комісія відноситься до всіх цих справ дуже уважно й обережно і рекомендує — сказавши образово — не хірургічну операцію і не лагідну аспірину, але компромісово „моцне лікарство". Для характеристики власне такого підходу Організаційної Комісії, д-р І. Флис відчитав із незавершеного ще оформлення пропозицій цієї Комісії позитивні відповіді на такі справи, як: надання відповідних повновластей Окружним Комітетам ще перед їх статутовим „узаконненням", що може вчинити тільки Конвенція, як також забезпечення цим Комітетам відповідної фінансової бази; Комісія найбільше уваги віддає справі модернізації організаційних метод і засобів, включно із заанґажуванням фахових знавців забезпеченевого діла; між пропозиціями Комісії є вже також справа видачі нових родів забезпечення, зокрема пенсійного пляну. Головною думкою в теперішніх тенденціях збільшити суми забезпечення є бажання придбати більше фондів, щоб могти краще служити членам.

Головний секретар Володимир Сохан почав свої відповіді і вияснення запевненням, що всі рішення Екзекутивного Комітету, як і — він сподіється — Головного Уряду в справах змін і модернізації в нашій організаційній системі будуть найбільш дбайливо обдумані та обережні і завжди згідні з постановами статуту та з повним використанням нашого дотеперішнього досвіду. Він звернув увагу, що цілі та завдання завжди молодого УНСоюзу, що їх встановили його основоположники і включили в статут, залишаються надальше актуальними і тільки методи праці треба б пристосувати до теперішніх обставин, завжди мавши на увазі постанови статуту. Головний секретар зокрема підкреслив важливу ролю в праці УНСоюзу секретарів Відділів. В дальшому п. Сохан відповів конкретно і фахово на ряд практичних запитів і завваг.

Головний касир пані Уляна Дячук на початку своїх завваг пригадала, що УНСоюз був створений не для комерційної конкуренції з іншими чи приватними забезпеченевими установами, але для об'єднання наших людей, щоб могти їм служити. В дальшому вона багатоциферними числами виплат УНСоюзу не тільки самого забезпечення, але допомоги для членів, дотацій на народні цілі, стипендій, всіляких загальногромадських „кампаній" і подібне, включно із виплатою понад мільйона долярів на доплату передплати „Свободи" для членів протягом останніх 5 років, доказувала цю ніким неперевершену службу. Вияснивши ряд конкретних справ, включно з труднощами щодо акомуляції дивіденди замість її щорічної висилки членам, пані Уляна Дячук закінчила своє слово пригадкою, що УНСоюз був створений та безупинно ріс і розвивався головно завдяки ентузіязмові його основоположників та їх наслідників і закликом до такого ентузіязму в теперішніх і дальших наших заходах та праці.

Після деяких додаткових вияснень представника Спеціяльної Організаційної Комісії проф. Івана Телюка та короткого слова приявного на цих нарадах редактора-емерита Антона Драгана, головний організатор Василь Оріховський поінформував представників Округ про організаційний плян УНСоюзу на цей рік та про ролю Окружних Комітетів в здійснюванні цього пляну.

Після обговорення цього пляну, головний організатор Василь Оріховський закінчив ці четверті з черги наради голів Окружних Комітетів закликом до посиленої організаційної праці для дальшої розбудови і скріплення Українського Народного Союзу, цієї української заморської твердині.

Дня 30-го березня 1979 року після тяжкої недуги, відійшов у Вічність

бл. п.

ВАСИЛЬ КОСЕНКО

на 65-му році життя, уродж. Ставропольщини, села Приґратне на Кубані — про що повідомляють

ОПІКУН І ДРУЗІ

ПАРАСТАС у вівторок, 2-го квітня 1979 р., о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Насевича, Бравн і Френклін вул., Філядельфія, Па.

ПОХОРОН в середу, 4-го квітня 1979 р. до православної церкви Всіх Скорбящих Радости при Брендівайн і 20 вул. у Філядельфії, а опісля на цвинтар Фарми Рова, Джексон, Н. Дж.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ДО ДУХА ПРЕДКІВ

дня 5-го березня ц. р. в Ню Йорку, Н. Й. відійшов від нас у Вічність на 63-му році життя, наш Незабутній Побратим

сл. п.

ВОЛОДИМИР ЛИТВИНЕНКО

з Волі Дажбога Рідновір, Член Головної Ради Ініціяторів Соборного Храму Рідної Віри, Кандидат до ритуального освячення на Волхва Рідної Віри в СХРВ.

Покійний народився 17-го лютого 1916 р. в Україні, де від дитинства зазнав горя, оставшись без батьків, розкуркулених і згинулих на засланні. Здобував освіту, завершивши її дипломом інженера-агронома. В часі війни в ранзі лейтенанта опинився на Заході, де згодом займався суспільно-політичною діяльністю. Після приїзду до ЗСА померла Його дружина, оставивши кількалітню дочку Віру, яку Він сам тепер осиротив. Його смерть є болючою втратою для всіх.

ПОХОРОН відбувся в суботу, 10-го березня 1979 р., о год. 1-ій по пол. в похоронному заведенні П. Яреми, 129 East 7th Street, New York, N.Y. Поминальні молитви провів Високодостойний Волхв Рідної Віри, внук Дажбога Мирослав в асисті Руслана Дуба.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Головна Рада Ініціяторів Соборного Храму Рідної Віри

P.O. Box 11, Stn. "F", Winnipeg, Man., Canada R2L 2A5

Замість квітів на свіжу могилу Дорогого Друга

бл. п. Ізидора Володимира Жилавого

складаємо $30.00 на НТШ враз зі співчуттям опечаленій Родині.

Ізидор і Марія Ольга РИБАК

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

бл. п.

ОЛЕКСАНДРА ЛУКАША

відбудеться

СЛУЖБА БОЖА і ПАНАХИДА

в суботу, 14 квітня ц. р., в соборі св. Володимира і Ольги в Чікаґо, Ілл. та в неділю, 15-го квітня ц. р. в церкві св. Івана Хрестителя в Портленді, Ореґон.

Дружина Наталія, Діти і Внуки просять Друзів і Знайомих помолитися в ці дні за душу Покійного.

Всім, що склали усно чи писемно вислови співчуття, щиро дякує —

Родина

В пам'ять ОСТАПА КОРОПЕЯ
мого Друга і довголітнього Співпрацівника в українській кооперації, жертвую $10.00 на політв'язнів, $5.00 на Патріярший Фонд.

В пам'ять АНТОНА ҐУЛИ
мого гімназійного Товариша по клясах 6, 7, 8 в роках 1911-1914, мого Побратима, як четаря в Армії УГА і довголітнього Співпрацівника в українській кооперації жертвую $10.00 на політв'язнів, $5.00 на Патріярший Фонд.

В пам'ять АНТОНА ВОЗЬНОГО
мого Побратима по службі в українській Галицькій Армії в ранзі хорунжого, жертвую $10.00 на політв'язнів і $5.00 на Патріярший Фонд.

Разом $45.00

Поручник УГА В. К. Фалькенберг-Задорожний, воєнний інвалід, робітник укр. кооперації 1926-1944

Помолімся за наших друзів.

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

за спокій і вічну радість душ померлих Членів Фонду Катедр Українознавства.

Впрп. о. протоєрей Мирон Пахолок, добродій ФКУ, відслужить Заупокійну Святу Літургію, у вівторок 3-го квітня 1979 року, о год. 9-ій ранку, в УПЦеркві св. Андрія в Бостоні, Масс., за Блаженної Пам'яті Визначних Меценатів ФКУ:

ВОЛОДИМИРА ЮРКОВСЬКОГО — в четверту річницю його смерти, і за:

ЮЛІЮ ДЕЦИК, ДМИТРА ОНИЩАКА, ВАСИЛЯ ОСАДЧУКА, ЯВДОКІЮ СТАШКІВ, д-ра ВАСИЛЯ СТЕФУРАКА, ІВАНА ХУДОГО

Наступне Заупокійне Богослуження відправить о. протоєрей М. Пахолок 1-го травня 1979 р.

Впреп. о. декан Петро Огірко, духовний опікун ФКУ, відслужить двадцять дев'яту Заупокійну Святу Літургію, в середу, 4-го квітня 1979 року, о год. 9-ій ранку, в УКЦеркві Царя Христа в Бостоні, Масс., за Блаженної Пам'яті:

ВОЛОДИМИРА ЮРКОВСЬКОГО, СОФІЮ ГОДОВАНЕЦЬ, д-ра БОГДАНА ОЛЕСНИЦЬКОГО, ВОЛОДИМИРА СТЕФАНИШИНА, МИХАЙЛА ЧАЙКІВСЬКОГО, ІЛЯРІЯ ВІЖЕВСЬКОГО, ЄВСТАХІЮ ТАРНАВСЬКУ

Наступне Заупокійне Богослуження відправить о. декан П. Огірко 4-го травня 1979 р.

Всіх ВП. Членів ФКУ просимо про молитви за померлих наших друзів. Де б Ви не були, помоліться в часі відправи Заупокійної Богослужби, щоб поєднатись з нами в поході молитов до Всевишнього за тих, що творили добро.

Вічна пам'ять померлим Членам ФКУ!

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА ФОНДУ КАТЕДР УКРАЇНОЗНАВСТВА (ФКУ)

ПРО НОВІ ...

(Закінчення зі стор. 2)

найбільшого гумориста в українській літературі — О. Вишні, забувають про те, що є два Вишні — один перед засланням, а другий після каторги, подібно, як є два Тичини і навіть два Рильські.

Залишається ще справа вибору матеріялів із тих авторів, що повинні були бути в Хрестоматії. Один рецензент уважає злочином вміщення в „Хрестоматії" уривка з твору У. Самчука під заг. „Генерал Тарас". Також робиться закид за вміщення в читанці уривків із „славного" „Собору" О. Гончара, бо там автор (Гончар) критикує духовенство. Тут питання, чи маємо в школі подати школярам правдиву українську літературу під комуністичною російською окупацією, чи маємо її цензурувати, і учні не знатимуть, як там письменники пишуть.

Гадаю, що не треба порушувати того всього, що написали аж п'ять рецензентів, бо з того немає користі справі. Ці проблеми треба було передискутувати перед друком книжки, а тепер тільки рецензенти здобувають славу, а справа не зискує нічого, бо гадаю, не зараз зможе появитися нове видання критикованої книжки.

Ще кілька слів про авторів „Хрестоматії". Мені здається, що й вони теж бачать, що краще було б для справи, коли б Шкільна Рада була б подбала про рецензії їхньої праці перед друком, бо тоді був би неможливий цей „хрестоносний похід" проти них, бо число атакуючих збільшується, і вже легко здобути славу, б'ючи того, що „побитий".

Тільки один рецензент згадав про те, що автори таки зробили велику працю, вибравши стільки матеріялу із творів понад 70-ох письменників, а другий рецензент сказав, що „камінь зрушено" до праці при новому виданні такої читанки.

Хочу підкреслити, що не так то легко опанувати матеріял в творах понад 100 авторів, щоб можна було вибрати до хрестоматії дійсно найкращих письменників, поетів і дійсно найважливіше в їхніх творах. Автори кажуть, що вони мусіли поспішати, щоб книжка була на час готова. Так довго не було читанки з української літератури, що можна було зачекати ще один рік, щоб можна перевірити і письменників і їхні твори, що мали б увійти до підручника і щоб можна було зробити таку коректу, щоб не було ні однієї помилки друкарської, бо так має бути в шкільних підручниках.

Для „Словника літературних термінів" можна було використати книжку, що досить добре про це інформує.

Не шкодило б, якби був час, коло кожного письменника дати мале його фото, як це зробила Олександра Копач в своїй „Хрестоматії", виданій в Торонто, в якій є 31 автор з довідкою і портретом.

Писав я об'єктивно і не злостився на авторів, яким співчуваю, що Шкільна Рада не домагалася коректи машинописів перед друком шкільної читанки, як це всюди робиться, і як це діялося з друком подібної книжки в Торонто. О. Копач пише у передмові, що „до виготовлення цього підручника спричинилося багато осіб своїми порадами, завваженнями та перечитуванням матеріялу". Вона називає аж сім осіб, дякуючи їм „за допомогу".

Розписався я може задовго, але ще користь поставити запит нашому проводові: чи не можна б видавати такі книжки, як хрестоматії з літератури та підручники до історії і географії України спільно з канадцями, тоді книжки були б дешевші, бо був би більший тираж.

КОНСТИТУЦІЯ...

(Закінчення зі стор. 2)

естонці. Вони — постачальники живого товару для совєторосійських збройних сил і для плянувальників розвитку „єдиної економіки" СССР. Одних перекидають у відсталі райони РФССР адміністраційним порядком; інших примушують брати працю там після закінчення свого навчання. Ще інших арештовують і опісля залишають на примусовому поселенні в системі архіпелагу ҐУЛАҐ.

І все це робиться згідно з конституцією УРСР, що її дехто пропонує брати на озброєння проти поневолення України. Тим часом саме ця конституція — лише блідий відблиск, немов місячне світло — найреакційнішої у світі конституції Совєтського Союзу. „Державний плян економічного і соціяльного розвитку Української РСР є складовою частиною Державного пляну економічного і соціяльного розвитку СРСР", каже 139 стаття Конституції УССР.

А стаття 16-та Конституції СССР це більше звужує це питання: „Економіка СССР становить єдиний народногосподарський комплекс, що охоплює всі ланки суспільного виробництва, розподілу і обміну на території країни".

Обидві статті з обох конституційних актів виключають будь-яку автономність України в життєво-найважливішій справі. Якщо „країна", себто Росія під видом СССР, потребує чогось, дана республіка мусить це дати чи поступитися їй своїми правами. Так, як Петро Перший велів прислати п'ять чи десять тисяч українських козаків на будову Петербургу і їх туди посилали своїми кістьми ґрунт під Невський проспект зміцняти.

Як у минулі віки, так і сьогодні суверенність у віданні природними і земними ресурсами визначає ступінь розвитку даного народу. Чиї очі ще не посоловіли від старого московського кумису в нових совєто-російських міхах, той знає: обидві совєтські конституції — ніщо інше, як засіб загримати український народ на рівні „народу водоносів і дроворубів" Кремля.

Відбулися організаційні...

(Закінчення зі стор. 1)

році не була задовільна, хоча приєднано 33 члени, виконано призначену організаційну квоту тільки на 50.7 відсотків. На першому місці, так як і в попередніх роках 42-ий Відділ, приєднав 16 нових членів, защо Іван Хомко подякував довголітньому секретареві Відділу та організаційному першунові Петрові Головачукові, з побажаннями здоров'я, сили і витривалости до дальшої організаційної праці. На другому місці був Відділ 64-ий, з 8-ма членами, а далі слідують — Відділ 394-ий з 4-ма і Відділ 134-ий з двома членами. Відтак І. Хомко звітував в подробицях про минулорічний День УНСоюзу в Бавнд Бруку, Н. Дж., дякуючи всім, хто допомагав у його влаштуванню. Касир Іван Блиха, відчитав звіт про стан каси, з якого присутні довідалися, що Округа позертвувала суму 50 долярів на працю Українського Вільного Університету та других 25 на потреби СКВУ. Організаційний референт Округи, Петро Головачук, подав дуже цікаві підсумки своєї організаційної праці за останніх 28 літ, ствердивши, що приєднав за цей час понад 1,300 нових членів. Він теж запевнив що відтепер не думає сидіти бездільно і буде дальше активним організатором, закликаючи всіх присутніх до більших зусиль в біжучому році.

Голова Контрольної Комісії Назар Михайлишин ствердив, що книжки Округи є ведені в порядку. Після звітів членів Управи відбулася коротка дискусія, а тоді голова Контрольної Комісії дав внесок на уділення Управі абсолюторії.

Приступивши до вибору нової Управи, на внесок Івана Блихи, збори переобрали на голову Івана Хомка, а цілий склад Управи залишився, як слідує: містоголова — Григорій Клименко, секретар — Василь Марущак, касир — Іван Блиха, організаційний референт — Петро Головачук, пресовий референт — інж. Володимир Бакалець, вільні члени: Анна Ковальчук, Павло Войнів і Франко Мартин. Контрольна Комісія: голова — Назар Михайлишин, члени — Варвара Тижбір і Володимир Оліярник.

Головний касир УНСоюзу, Уляна Дячук у всоєму слові представила загальний стан на кінець 1978 року. Хоча цей рік не приніс сподіваних організаційних здобутків в членах, то пересічна сума забезпечення постійно зростає. Вона торкнула рішення Спеціяльних Нарад Головного Уряду УНСоюзу, на яких створено Спеціяльну Організаційну Комісію, та подала її завдання і пляни. На 1979 рік, організаційний плян передбачає приєднання 5,000 нових членів і Уляна Дячук просила докласти всіх зусиль, щоб УНСоюз цю квоту осягнув.

У дискусії над доповіддю Уляни Дячук забрали голос: Іван Хомко, п. Зелінський, Степан Островський, Варвара Тижбір, Іван Блиха. Дискутанти ставили запити про користі виїздів у терен головного предсідника, кошти затруднення нового організатора, уділювання стипендій, виплату дивіденди, спізнення в одержуванні „Свободи" і т. п.

По закінченню дискусії, новообраний голова Іван Хомко, подякував присутнім за вибір, попросивши членів Управи про дальшу співпрацю.

Передруковано самвидавну збірку поезій

Торонто-Балтимор. — Із українського Видавництва „Смолоскип" ім. В. Симоненка тут, цього року появився передрук самвидавної збірки поезій Миколи Руденка п.з. „Прозріння" зі світлиною поета, та зі зазначенням від цього ж Видавництва, що самвидавна збірка поезій і поем Миколи Руденка появляється без відома і згоди автора. Назву збірки — „Прозріння" додало В-во „Смолоскип". У цій, 365-сторінковій книзі, в мистецькім оформленні Ореста Поліщука, крім поезій і поем М. Руденка, знаходиться ще передмова ген. Петра Григоренка — „Микола Руденко — поет, філософ, борець" та стаття письменника Ігоря Качуровського — „Лірика Миколи Руденка", в якій проаналізував поезії М. Руденка, він підкреслює тему землі, „з якою поет органічно пов'язаний", лірику філософського роздуму, імпресіоністично-настроєвий характер, пантеїстичний світогляд поета, характер поетичного документу, та крім лірики — „ситуаційні й сюжетні речі", де, як пише І. Качуровський, — виступають вже не ліричний герой, а й інші індивідуалізовані персонажі".

Вступайте в члени УНСоюзу!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 8-го КВІТНЯ 1979 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори С-ва Пресв. Богородиці 36-ий Відд., о год. 1:30 по пол. в кафетерії школи св. Йосафата при 940 Рідж Ровд Іст. Проситься чл. прибути та вирівняти належні вкладки. — Стелла Гошовська, Марія Ковальчук, Параска Демянів.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Збори Т-ва ім. Г. Головінського 162 Відд. о год. 12-ій дня в укр. кат. церкві Благовіщення ПДМ, Valley Rd. & Old York Rd., 1206 Valley Rd., Melrose Park, Pa. На порядку: відкриття, відчитання протоколу з останніх зборів, звіт з діяльности Відділу, вибір Управи, організаційні справи, закриття. — І. Гаврилюк, пред., Д. Федорійчук, секр.

СУБОТА, 14-го КВІТНЯ 1979 р.

ЧІКАҐО-ПІВДЕНЬ, Ілл. Річні збори Т-ва Укр.-Амер. Єдність 35-ий Відд., о год. 7:30 веч. в Союзовім Домі при 1915 В. 51-ша вул. На порядку: звіти Управи та вибір нової на 1979 р. Проситься чл. взяти участь. — Управа.

